

Корчоха Юлія,

здобувачка II освітнього рівня (магістратура) Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

Науковий керівник: Карапузова Наталія,

кандидатка педагогічних наук, професорка кафедри початкової освіти Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

ВПРАВИ З ЕЛЕМЕНТАМИ НЕЙРОКОРЕКЦІЇ ТА МОЗОЧКОВОЇ СТИМУЛЯЦІЇ У ФОРМУВАННІ ОБЧИСЛЮВАЛЬНИХ НАВИЧОК ДІТЕЙ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ

У сучасному суспільстві життя кожної людини є великою цінністю. Тому наша держава спрямувала свої зусилля не тільки на збереження життя кожної людини, а й на забезпечення оптимального середовища для навчання та виховання дітей. Водночас, система спеціальної освіти має забезпечувати процес навчання і розвитку дітей з інтелектуальними порушеннями [1].

Завдання вчителя, який навчає математики дітей з інтелектуальними порушеннями полягає у знаходженні індивідуального підходу до викладання навчального матеріалу. Такий підхід зумовлений зниженим запасом знань та уявлень учнів, їх низькою працездатністю, різноманітними формами порушень різних аналізаторів, підвищеною емоційною збудженістю, низьким рівнем розвитку психічних процесів [2].

Зважаючи на це, виникає необхідність використовувати спеціальні вправи з елементами нейрокорекції та мозочкової стимуляції, що будуть сприяти формуванню обчислювальних навичок дітей з інтелектуальними порушеннями.

Методики мозочкової стимуляції та вправи з нейрокорекції охоплюють різні сфери розвитку дитини і підвищують здатність до формування пізнавальних процесів через вплив засобів балансування, взаємодії на вестибулярний апарат та центральну нервову систему. В результаті систематичного виконання таких вправ

у дітей покращується загальна чутливість до подразників з оточуючого світу, вдосконалюються психомоторні дії, активізується міжпівкульна взаємодія. Завдяки баламетричним вправам тіло, а значить, і мозок налаштовуються на навчальну діяльність, а поєднання таких вправ із завданнями, що містять математичний матеріал несуть в собі помітні позитивні результати і мають ефект накопичення.

Кожна вправа із баламетрики виконується не менше 10 разів. Подані завдання можуть змінюватися: ускладнюватися або спрощуватися, можна збільшувати або зменшувати кількість вправ, відповідно до особливостей дитини.

На першому етапі дитина знайомиться із дошкою Більгоу, вчиться на ній стояти. Потім поступово переходить до виконання простих завдань (називання чисел, лічба в прямому та зворотному порядку, порівняння чисел), а пізніше до більш складних, що містять завдання на розвиток обчислювальних навичок.

Вправи на дошці Більгоу поділяються на прості та ускладнені.

Приклади простих вправ:

1. Дитина у положенні сидячи на дошці. Вправи для рук – імітація плавання:

а) рухи двома руками одночасно:

б) двома руками по черзі – лівою, правою.

2. Дитина в положенні сидячи навпочіпки. Гойдальні рухи з боку в бік головою, потім фіксація погляду на предметі. Колове обертання головою.

3. Дитина в положенні стоячи або сидячи на дошці повільно погойдується вперед-назад. Краще цю вправу виконувати під музику.

Ускладнені вправи виконуються з використанням аксесуарів: набору тканинних мішечків з крупою (розміри, колір, вага різні); палиць з кольоровою розміткою і цифрами; ракеток для відбивання м'яча на гумці; мішеней з цифрами; м'ячів на шнурі або гумці; розмітки на підлозі або стіні; кеглів, банок,

стаканчиків, або чогось іншого для збивання; набору з декількох різних м'ячів різного розміру, стрибучості, маси тощо.

Приклади ускладнених вправ:

1. Ловити м'яч або мішечки від вчителя однією рукою, двома, кидати і ловити одночасно.
2. Підкидати мішечки вгору двома руками.
3. Кидати мішечки в мішень на підлозі або на стіні.
4. Відбивати м'яч-попригун від похилої дошки.

Коли дитина виконує вправи на балансуєчій дошці та одночасно відповідає на запитання або щось обчислює, то у неї розвивається вміння утримувати рівновагу та увагу, відбувається вплив на міжпівкульну взаємодію та на розвиток роботи мозочка. Правильна та розвинена координація і взаємна доповнюваність півкуль головного мозку є необхідною умовою для успішного виконання будь – якого виду діяльності, а відсутність злагодженості в їх роботі призводить до різних порушень розвитку, труднощів в навчанні, поведінці та адаптації в оточуючому середовищі.

З наведених простих та ускладнених вправ можна формувати різні комплекси вправ. До кожної вправи з баламетрики додати математичне завдання для формування обчислювальних навичок. Якщо виконувати такі вправи систематично поступово ускладнюючи вправи на балансирах та добираючи математичні завдання від простих до більш складних, то у дітей поступово формується повноцінна обчислювальна навичка, що характеризується правильністю, усвідомленістю, автоматизмом та міцністю.

При систематичній роботі з використання елементів нейрокорекції та мозочкової стимуляції помітно, що діти стали краще усвідомлювати себе в просторі, поліпшилося сприйняття навколишнього світу.

Нейрокорекційні вправи підвищили самостійність, ініціативність, контактність учнів. І звичайно, в поєднанні з математичними вправами на

нумерацію та обчислення підвищили інтерес дітей до математики та сформували математичні знання та уміння на більш високому рівні.

Список використаних джерел

1. Олійник, Г. Особливості соціалізації дітей з особливими потребами у сучасному українському суспільстві. *Social Work and Education*. Vol. 7, No. 2. Ternopil-Aberdeen, 2020. 178-185.
2. Чеботарьова О. В., Гладченко І. В. Учні початкових класів із порушеннями інтелектуального розвитку: навчання та розвиток : навчально-методичний посібник. Харків: Вид-во «Ранок», 2020. 128 с.

Левченко Вікторія,

здобувачка II освітнього рівня (магістратура)

Криворізького державного педагогічного університету

РОЗВИТОК ЛОГІЧНОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ

Формування логічного мислення молодших школярів – важлива складова частини педагогічного процесу. Допомогти учням повною мірою виявити свої здібності, розвинути ініціативу, самостійність, творчий потенціал – одне з основних завдань сучасної школи. У початковій школі діти повинні опанувати елементи логічних процесів. Тому одним з найважливіших завдань, що стоять перед учителем початкових класів, є розвиток самостійної логіки мислення, яка б дозволила дітям будувати умовиводи, наводити докази, висловлювання логічно пов'язані між собою думки, робити висновки обґрунтовуючи свої міркування, а